

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15920

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Yüksek Güvenlikli Cezaevlerinde (YGC) tutulan mahpusların karşı karşıya kaldığı hak ihlalleri, infaz hukuku ve insan hakları bağlamında ciddi sorunlar teşkil etmektedir. Cezaevlerinde tecrit uygulamaları, sosyal izolasyon, sağlık hizmetlerine erişim eksikliği ve temel ihtiyaçların karşılanmaması gibi sorunlar, Türkiye'nin ulusal ve uluslararası düzenlemelerle bağlı olduğu insan hakları yükümlülüklerine aykırıdır.

Yakın zamanda avukatlar aracılığıyla tarafımıza; Ankara Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşanan hak ihlallerine dair bilgiler ulaşmıştır. Söz konusu cezaevinde mahpusların izole edildiği, tecrit altında tutulduğu, gardiyanlar ve cezaevi yönetimi tarafından mahpuslara karşı ağır psikolojik şiddetin gösterildiği bilgileri ulaşmıştır. Mahpuslar, infaz kanununa aykırı bir şekilde siyasi olarak farklı ideolojilere mensup kişilerle aynı koğuştta kalmaya zorlanmakta ve bu durum da birçok güvenlik sorununun oluşmasına neden olmuştur. Mahpuslar, koridorlarda ve havalandırmalarda diğer koğuştlarda kalan kişilerle hiçbir şekilde temas kuramıyor ve yalnızlaştırılmak isteniyor. Mahpusların, spor ve kültürel faaliyetleri keyfi bir şekilde engelleniyor. Yine ağırlaştırılmış müebbet hükümlüleri günde sadece bir saat; diğer tutuklu ve hükümlü mahpuslar bir saat elli dakika havalandırmaya çıkabiliyor günün geri kalan 22, 23 saatini hücrede geçirmeye mahpus ediliyor. Havalandırmaya çıkarken ve dönerken mahpuslara ince arama yapılması dayatılıyor. Mahpusların, kendi yazdıkları kişisel yazılara ve kitap çalışmalarına keyfi bir şekilde el konuluyor ve mahpusların kendi aralarında gazete ve kitap değişimi yönetim tarafından engelleniyor. Mahpusların kapalı ve açık görüş saatleri sabah dokuzda alındığı için şehir dışından gelen ailelerin görüşe gelmesi zorlaştırılarak fillen görüş yasağı konuluyor. Mahpusların hastane sevkleri ya ertelendiği ya da iptal edildiği için hasta mahpusların

durumu gittikçe daha da ağırlaşıyor. Mahpuslar, kantinde yeterli kırtasiye malzemesine erişemiyor ve eriştikleri gıda ürünlerinin de kalitesiz ve sağlıksız olduğunu sık sık cezaevi yönetimine dile getiriyor fakat durumda herhangi bir değişim yaşanmamıştır. İhtiyaçlarını tek başına idame ettiremeyen ağır hasta mahpuslar, yerlerinin değişmesini talep etmelerine rağmen tek kişilik hücrelerde tutuluyor. Cezaevi yönetiminin demirbaşı sayılan musluklar bozulduğu zaman tamirata için mahpuslardan tesisatın parçalarının alınması talep ediliyor karşılanmazsa da mahpuslar susuzluğa maruz bırakılıyor. Mahpusların lehine olan Anayasa Mahkemesi kararları uygulanmamaktadır. Bu nedenle, bahsi geçen sorunların acilen çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yüksek Güvenlikli Cezaevlerinde (YGC) tutulan mahpuslar, neden tecrit koşullarına maruz bırakılmaktadır ve bu durumun sosyal izolasyon yaratması göz önünde bulundurulmakta mıdır?
2. Farklı ideolojik, siyasi ve kültürel yapıdaki mahpusların aynı ünitelerde tutulması provokasyonlara ve güvenlik sorunlarına neden olurken, bu durumu önleyici hangi tedbirler alınmaktadır?
3. Mahpusların günde en az 10 saat ve 10 kişilik gruplarla yapması gereken ortak etkinliklerin ilgili genelgeye aykırı olarak Ankara Sincan 2 Nolu YGC'de 2,5 saat ve 6 kişilik gruplarla yapılmasının nedenleri nelerdir? Bu konuda herhangi bir düzenleme yapılacak mıdır?
4. Mahpusların sağlık sorunlarının zamanında ve etkili bir şekilde tedavi edilmemesi, insan hakları ihlali olarak değerlendirilmiyor mu? Ciddi sağlık sorunları olan mahpusların durumu neden göz ardı edilmektedir?
5. Mahpusların kitap, gazete değişimi yapmaları neden engellenmektedir? Bu tür uygulamalar, ceza infaz kurumu yönetmeliklerine uygun mudur?
6. Cezaevlerinde yüksek fiyatlı ve kalitesiz ürünlerin satılması mahpusların mağduriyetine yol açarken, bu duruma dair bir denetim ve düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
7. Mahpusların, sağlık sorunları nedeniyle kendi başlarına yaşamlarını sürdüremeyecek durumda olanların diğer hapisanelere sevk talepleri neden reddedilmektedir?
8. Mahpusların musluk gibi temel ihtiyaçlarını karşılayacak ve demirbaş olarak nitelendirilebilecek su tesisatı parçalarının para ile satılması hukuka uygun mudur? Bu tür sorunların çözümü için bir adım atılacak mıdır?

9. Lehine olan yerel mahkeme ve Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmaması hukuki açıdan nasıl değerlendirilmektedir?